

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Het abonnement is bepaald op 7 fr. binnen de stad, 8 fr. buiten de stad.
Een blad afzonderlyk, 20 centiemen.
De aankondigingen, per drukregel, 15 centiemen.
De reclamen, per drukregel 25 centiemen.

De Postryder verschynt s' dingsdags, s' donderdags en zaterdags.

Men schryft in te Tongeren by M. COLLEF, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, 20, en by alle postdirecteurs.

Alle toezending van brieven, annoucen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

TONGEREN, DEN 13 JULY.

Provinciale-raed van Limburg.

VOORZITTERSCHAP VAN M. JAMINÉ.

Zitting van den 7 July.

37 leden zyn tegenwoordig. M. Frenay is afwezig.

De raed ontvangt mededeeling der volgende stukken :

1° Omzendbrief van M. den minister van binnenlandsche zaken aengaende het provinciael krediet voor schoone kunsten. Deze brief wordt aen de leden uitgedeeld.

2° Brief van M. Pollenus van Kermpit betreklyk het aenleggen van eenen zytak van het kanaal van Hasselt, naar Diest langs Lummen, Linckhout, Meldert en Zeelhem. — Verzonden naar de bestedige deputatie.

3° Voorstel van M. Leon de Mathtys en zestien andere leden strekkende om op nieuw aentredingen by het gouvernement ten einde de maetschappij van den Luiksche-Limburgschen yzeren weg te dwingen de lyn van Bilsen tot Munsterbilsen by voortdoring te exploiteeren.

4° Voorstel van M. Daris en vier andere leden om de wegen groote communicatie van Borgloon naar Waremmen, van Borgloon naar Bilsen en van Borgloon naar Alken, wegen van den Staat te doen verklaren.

Deze beide voorstellen worden naar de deputatie verzonden.

M. Hermans besluit, namens de 2° commissie tot de goedkeuring der provinciale rekening van 1864. — Aangenomen.

M. Clens vraegt namens de 1° commissie dat de raed het voorstel aenneme van M. Daris, strekkende om door den raed bedankingen te doen stemmen aen M. den doctor Willems van Hasselt, uitvinder der inenting der longziekte van het hoornvee en op dezen geneesheer de aandacht van het gouvernement te roepen ter bekoming eener nationale belooning.

Het voorstel wordt aangenomen met 35 stemmen tegen 2. Een extrakt uit het proces-verbaal der zitting zal aen M. Willems gezonden worden.

De petitie van een groot getal inwoners van Tongeren, aengaende den weg naar Mopertingen wordt naar het onderzoek der bestedige deputatie verzonden.

M. de Cecil besluit, in name der 2° commissie, tot de verwerping der vraag van den minister van binnenlandsche zaken, strekkende om het subsidie der provincie voor de oprichting van het monument van Ambiorix van 1.500 te doen verhoogen. Na eenige uitleggingen gegeven door M. den voorzitter, en eene noordwisseling tusschen verscheidene leden, wordt het princip eener nieuwe tusschenkomst der provincie aangenomen door 19 stemmen tegen 17 en 2 onthoudingen. Het bedrag van het nieuw subsidie zal in eene volgende zitting bepaeld worden.

M. de voorzitter deelt aen den raed de voorstellen der deputatie mede ter voldoening der volgende noodwendigheden.

1° Opbouwing en meublering van schoollokalen.

2° Verbetering der buertwegen en uitvoering van gezondheids werken.

3° Aenlegging van groote wegen.

4° Uitbreiding der schoone kunsten.

Deze voorstellen worden tot de commissien verzonden.

Zaek Delaet-Chazal.

Gisteren is voor het hof van cassatie opgeroepen de zaak van het tweegevecht tusschen MM. Delaet, volksvertegenwoordiger en Chazal, minister van oorlog. Het hof was voorgezeten door M. de Gerlache. Geef der twee beligten heeft zich zoeken te verdedigen.

M. Delaet, is als uitdager veroordeeld tot 3 maanden gevang en 300 fr. boete. M. de generaal Chazal is verwezen tot 2 maanden gevang en 8 dagen arrest in vervanging van 200 fr. boete.

Regtbanken.

De lust naar grappen is nog niet voorby, niet-tegenstaende de erge gevolgen welke zy menigmael na zich slepen. Zichier een nieuw voorbeeld dat zeker de grappenmakers wel eens zal doen nadenken :

« Den 24 juny zaten twee wevers der fabriek van den heer Davillers te Roubaix, bezig met hunne boterhammen te eten op eene kist. Delfaut komt by, keert de kist om die aldus de twee ongelukkigen overdekt, en hy houdt hen in dezen oestand. De kist was zoo klein dat men waerlyk niet begrypt hoe twee mannen het er hebben kunnen onder houden.

Zy bleven nogtans vyf minuten in dien toestand. Doch van zoohaest zy vry waren, viel een der werklieden in onmagt.

Wat den anderen betreft, van den Perboer, die kon zyn werk niet voortzetten en s'anderendaegs overleed hy.

Volgens zeggen van den geneesheer, was hy bezweken aen eenen bloeding van de longen en de hersens, te weeg gebragt door de versmaechting en de poogingen die hy gedaen had om de kist te verbruyzen.

A. Delfaut, de dader dier onnoembare onvoorzichtigheid, was de eerste om ze te beweuen, doch dit verregtvaardigt niet.

De regtbank heeft hem verwezen tot 6 maanden gevang. »

De sessie van het hof van assisen der provincie Limburg zal den 7 augustus aenstaende te Tongeren geopend worden, onder voorzitterschap van M. Schaetzen, raedsheer by het Hof van beroep van Luik.

Een fransche maerschalk.

De generaal Bazaine, die door roemvolle daden den maerschalkstaf heeft bekomen, werd den 13 february 1811 te Versailles geboren. Den 28 maart 1831 kwam hy in dienst by het 27^e regiment, gng vervolgens als fourier over by het vreemde legioen, en ontving zyne benoeming tot tweeden luitenant den 2 maart 1833.

Toen hy fourier was, schreef hy heel slecht en onduidelijk; zyn sergeant-majoor was een wezenlyk schoonschryver, en zegde hem meer dan eens :

« Wat denkt men wel te worden, als men zulk een haed heeft ? »

Dit zoo eensig gebrek was echter geen beletsel dat de fourier van 1831, bataillons kommandant in 1847, luitenant-kolonel in 1848, kolonel in 1850, brigade-generaal in 1855, en maerschalk van Frankryk in 1864 werd. Altyd moet men de waarheid hulde doen en bekennen dat hy beter met den degen, dan met de pen omging, en dat Mibnah, Marokko, de Alma, Lokermann, Malakoff, Keubara en Mexico titels zyn die tot beter aanbeveling strekken, dan een dozyn van de mooste trekletters.

Een paar jaren geleden inspecteerde de generaal Bazaine een regiment infanterie en herkenden zyn vroegeren sergeant-majoor, die het thans tot kapitein had gebracht.

« Welnu, kapitein, » zegde Bazaine, « denkt gy nog altyd, dat men het met myn haed niet ver kan brengen ? »

« Bah ! » antwoordde de oude soldaat, « dat belet toch niet, dat gy spoediger maerschalk van Frankryk, dan een schoonschryver zyt geworden. »

De generaal Bazaine is thans maerschalk van Frankryk. De geschiedenis zegt niet of hy les in het schryven heeft genomen.

De koning van Beljeren in Weenen.

Maximiliaen, koning van Beljeren, bezocht de hoofdstad van Oostenryk. Gedurende zyn verblyf was het zyne dagelysche gewoonte, eenige uren in de schilderyverzameling van het Belvedere door te brengen. Niemand herkende in den eenvoudig gekleeden man, die daarby een onbeduidend voorkomen had, den koning en de iever en de ernst waerby hy ieder kunststuk beschouwde, deden vermoeden dat hy een kunstenaar van beroep was, dat de modellen van groote meesters bestudeerde.

Een jong schilder die ook daglyks met dit doel de kunstgalerie bezocht, en den koning dikwyls zag, naderde hem op eenen morgen met eene gemeenzaemheid die zoo spoedig onder kunstbroeders bestaat.

Het onderwerp van hun gesprek was de kunst met alles wat daarop betrekking had.

De zienwyze, de beoordeelingen van den koning troffen den jongen kunstenaar zoo steik, dat hy de vorstelyke hand greep, en haer drukkend, opgewonden uitriep :

« Wy moeten vrienden worden ! »

De koning trok zyn haed niet terug, en verklaerde zich gelukkig te rekenen, met zulk een ieverig jong mensch in vriendschapsbetrekking te komen.

« Maar » voegde hy er by, « veel hebt gy nog te leeren. »

« Dat geloof ik gaerne, » hernam de kunstenaar. « Zeg my uw naam; ik heet Huber. »

« Myn naam is Wittelsbach, » antwoordde de koning.

« Wittelsbach, dien naem ken ik niet, en toch geloof ik een groot kunstenaar voor my te zien.

Op uw leefyd, beste Wittelsbach, moet men reeds iets zyn, of men wordt het nimmer. »

« Vriend, » hernam de koning, « om het in de wereld ver te brengen, hangt dikwyls van omstandigheden af. »

« Onder omstandigheden, » viel de schilder hem haestig in de rede, « verstaet gy geld. Het heeft my ook al menig verdrieg ongenublyk bezorgd. Had ik geld, ik werd zoo groot als Raphael. »

« Aen geld ontbreekt het my eigentlyk niet, » hernam de koning, « maer er zyn andere zaken, die my van de kunst die ik aenbid, aftrekken, hy voorbeeld de staetkunde. »

« Wat hebt gy met de staetkunde te maken ? » vroeg de schilder spottend. « Gy zult zoowel als ik, wat anders in het hoofd hebben. Ontbreekt u geen geld, dan valt het zeer gelukkig voor my uit, want ik zit schriklyk in den brand; ik weet my niet te keeren of te wenden. Zoudt gy my eene kleingheid willen leenen ? »

« Hoe groot is uwe kleingheid ? » vroeg de vorst.

« Vyf gulden. »

« Dat komt gek, want zooveel geld heb ik niet by my. »

« Hebt gy nog wat, dan zyt gy nog ryker dan ik, want ik heb niemant. »

« Wilt gy tot morgen wachten, dit is het tot uwe dienst, ik breng het u mede. »

« Beste Wittelsbach, uw aanbod treft my, doch beden moest ik het hebben, want uyne maeg broemt als een ongesmeerd wagenrad en met verwen te eten wordt gy niet verzadigd. »

« Waer woont gy ? »

« De schilder gaf zyne woonplaats op.

« Wacht my in uwe wooning, en op zyn laest zal ik u geld ten twee ure brengen. »

Met klokslag van een uur verscheen een lyrei-bediente by Huber.

« Myneer Wittelsbach » zeide hy « is het onmogelyk in persoon by u te komen, maer zend u het bygaende. »

De bediente legde een pakje op de tafel en vertrok.

Huber maakte het haestig open, en vond er eene waerde van drie honderd gulden in banknoten in.

Den dag daarop volgende wachte Huber zyn nieuwen vriend in de schildergalerie. De vriend kwam niet. Een der oppassers der zaal gaf den sleutel tot het raedseel. Hy verwittigde den jeugden kunstenaar, dat Wittelsbach, zyn weldoener, niemand anders was dan Maximiliaen, koning van Beljeren. Huber schreef een brief van dankbetuyging aen den koninklyken geveer, waerop geen antwoord kwam; doch drie maanden later ontving hy eene aenstelling aen de schilderakademie te Monchen.

Geneesmiddel tegen de cholera.

Men leest in de *Indipendente*, van Napels :

« Er wordt hier veel gesproken van het vertrek naar Alexandrie van den kruidkundige Lorenzo Giordone, die zich op de engelsche stoomboot *Alep* heeft ingescheept.

M. Giordone beweert een geneesmiddel te bezitten, hetwelk samengesteld is uit de afkoeksel van eenige planten, met dewelke hy belooft heeft geen enkelen cholera-ziekte te zullen laten sterven. De onder-konul van Turkye heeft zich gebaest aen M. Giordone aenbevelingsbrieven voor den gouverneur en den politie-prefekt van Alexandrie af te leveren. »

Duiven-societelt van Tongeren.

De duiven zyn opgelaten te Charmant (175 uren), verleden maendag om half 7 s'morgens.

- 1° prys, Fr. Voaré, om 6 u. 12 m. s'avonds.
- 2° » P. Leemants, 6 u. 16 m. id.
- 3° » L. Coumont, 7 u. 24 m. id.
- 4° » J. Moray, 4 u. 45 m. s' dingsdags s'morgens.
- 5° » L. Vandenhosch, 6 u. 23 m. id.

Te zal, naar men zegt, dit jaer geen periode van groote wapenfeelingen in het kan p van Beverloo worden gehouden.

— Een zonderling geval heeft gisteren morgen, in de zes ure misse, in St-Baafskeek te Gent, plaats gehad. Een tamelyk welgekleed man, die zeer godvruchtig scheen te bidden, klemde eenschaps over het hekken rond den Predikstoel, en de trappen op. Hy begon eene soort van preek, roepende dat hy de gezant van Christus was, enz. Men bemerkte weldra dat men met eenen krankzinnige te doen had; eenige pompiers, die in de misse waren, maakten zich van den zinneloze meester, en leidden hem naar het bestedige politiebureau, van waer hy naar

het groot krankzinnigen gesticht is gevoerd geworden.

— Te Braine-le-Comte, is in den nacht van zaterdag op zondag de donder gevallen in eene kleine hoeve die weldra in vollen brand stond.

Terwyl men zich bezig hield met in nuttelooze zorgen te voorzien verhaastten zich de pachters en de meid om de kinderen te redden, welke zy in veiligheid brachten. Naderhand zeide dat zy niet voldoende waren aengekleed, liepen deze twee moedige vrouwen in de gebouwen terug om hunne kleeren te halen. De meid moest niet meer weder verschynen! Wat de pachters betreft, zy was zoo verschriklyk verbrand dat men niet meer hoopt haer te zullen kunnen redden.

— DUTSCH KATHOLIEK CONGRES. — De jerylysche vergadering der katholieke associatiën van Duitschland zal te Trier (Rhynd-Prussen) geopend worden den 10 sept-ember aenstaende, en waerschyndlyk duren tot den 14 derzelfde maand. De Belgen, die deze vergadering zouden wenschen by te woon n, kunnen zich doen inschryven by de heeren secretarissen der komiteaten van de *Katholieke Vereeniging*, hun doende kennen of zy begeren dat men hun logementen behoude voor den duur des zittys. Daer zullen stappen worden aangewend om eene vermindering van prys te bekomen op de spoorweglynen van Brussel op Trier. Een later bericht zal den uitslag dier stappen doen kennen, en tevens het aer des vertreks uit Brussel, den 10 september.

— Men schryft uit Londen, 11 July :

Wy ontleenen aen de *Pall-Mall Gazette* de volgende tydingen, waer van wy de verantwoordelykheid aen het blad laten :

« Wy vernemen uit eene geloofwaardige bron, dat de keizer der Franschen met eenige der europische mogendheden in onderhandeling is getreden, voor de byeenroeping van een kongres, wiens voornaemste voorwerpen zouden zyn de regeling der kwestia, welke in Europa hangende zyn en eene algemeene ontwapening.

« Men zegt ons dat de prins van Wittgenstein te Parys is aengekomen met een eigenhandigen brief van den keizer van Rusland, welke zyne goedkeuring zou geven aen het voorstel van Napoleon III. Prussen, Italië en Spanje zouden zich insgelyks ten gunste van het ontwerp verklaerd hebben. »

— Het groot lot. — Het lot van 500,000 fr. der mexikaensche trekking is gewonnen door M. Gigre, gewezen koophandelsmakelaer, woonende te Madon (Seine-et-Oise), welke by de wisselaers Montaux en Lonel had ingeschreven.

Een klerk van het huis Montaux ging hem ongenublyklyk de gelukkige tyding aankondigen. Hy ontving hem met eene filosofische onverschilligheid by toonde niet veel haest om in het bezit zynier nieuwe fortun te treden. Doch het schynt, dat de nacht raed aenbrengt, want des anderendaegs is hy te Parys aengekomen, en heeft by met zynen bankier de noodige regelingen gemaakt.

Italië.

Marseille, 11 July.

Men verneemt uit Rome, onder dagteekening van den 9, dat de mexikaensche gezant, ter gelegenheid der geboorteverjaring van keizer Maximiliaen, een diplomatisch barket heeft gegeven. Kardinael Antonelli en al de personagen van het pauselyke hof hadden de uitnodiging voor dit barket geweigerd. Het fransche muziek-korps speelde er. Er verdrong zich eene aanzienlyke volksmenigte voor het hotel van het gezantschap, en zy ontving den oostenrykschen gezant met vyandelyke demonstratiën. Men denkt dat de mexikaensche deputatie eerlang zal vertrekken.

Zwitserland.

Men meldt uit Geneva, onder dato 8 July, 4. 20 m. s'avonds :

« Heden heeft eene verschriklyke gebeurtenis plaats gehad te Paquis, nabij Geneva.

« Eene schoone yzersmeltery en wapenfabriek is in de lucht gesprongen, ten gevolge van het barsten eens stoomketels.

« Al de batenen zyn verwoest. De materialen zyn op grootten afstand geworpen.

« Men spreekt van 80 a 100 doolten en gekwetsten.

« De bevolking van Geneva heeft zich aenstands begeven naar de plaats der ramp, en houdt zich ievrig bezig met de ontuinningswerken.

« Reeds heeft men verscheidene lyken van onder de puinen getrokken. Doch er zyn een honderdtal werklieden verdwenen, welke men nog niet heeft teruggevonden. »